

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู" สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู ด้านจุดประสงค์ เนื้อหา วิธีสอน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า หลักสูตร คู่มือการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในระดับปริญญาตรี หนังสือ เอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งตีพิมพ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู แบบสอบถามมี 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดใช้ตอบโดยเสรี แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ 5 คน และนักศึกษา 10 คนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากรจริง จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู 36 คน

และนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยระดับปริญญาตรี (ค.บ. 4 ปี) จำนวน 327 คน ได้แบบสอบถามคืนจากอาจารย์จำนวน 36 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 จากนักศึกษาจำนวน 302 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.26

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอข้อมูลตอนที่ 1 และ ตอนที่ 2 ในรูปของตารางและความเรียง ส่วนตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลที่ได้จากการเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี นำเสนอในรูปความเรียงตามลำดับความดี

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 36-40 ปี วุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุดระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูอยู่ในช่วง 11 ปีขึ้นไป ประสบการณ์ในการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนใหญ่เคยสอนทั้งระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูงและระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษามากที่สุด

ข. นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 21-25 ปี วุฒิเดิมก่อนเข้าเรียนระดับปริญญาตรีส่วนมากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาเอกภาษาไทยระดับปริญญาตรี (ค.บ. 4 ปี) 19 แห่ง

2. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา วิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู

ก. คำนจุดประสงค์

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าจุดประสงค์ในการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูมีความเหมาะสมมาก ข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมมากเป็นอันดับแรกคือ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนคำนึงถึงการเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ของนักศึกษา นักศึกษาเห็นว่าจุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหาที่ระบุไว้ในหลักสูตรเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก ข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกันคือ การกำหนดจุดประสงค์มีความเชื่อมโยงกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา อาจารย์เห็นว่าเหมาะสมมาก นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมน้อย

ข. คำนเนื้อหา

อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาวิธีสอนภาษาไทยมีความเหมาะสมมาก อาจารย์เห็นว่า เนื้อหาเกี่ยวกับการทำแผนการสอนเหมาะสมมากเป็นอันดับแรก ข้อที่นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมมากเป็นอันดับแรกคือ ทักษะการใช้ภาษา ส่วนข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่ตรงกันคือ การกำหนดเนื้อหาวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียน อาจารย์เห็นว่าเหมาะสมน้อย นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมมาก

ค. คำนวิธีสอน

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นคำนวิธีสอนไม่สอดคล้องกัน คือ อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อย ข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน ได้แก่ การใช้วิธีสอนที่เน้นกิจกรรมการแสดง เช่น การใช้ นาฏการ การแสดงบทบาทสมมุติ และการส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ความสามารถพิเศษที่ตนมี มืออยู่ในการเรียนการสอน เช่น ร้องเพลง แสดงละคร ฯลฯ โดยอาจารย์เห็นว่าปฏิบัติ มาก นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติ น้อย ส่วนข้อที่อาจารย์และนักศึกษามี การปฏิบัติ มากเป็น อันดับแรกตรงกัน คือ การใช้วิธีสอนที่เน้นกิจกรรมของผู้เรียนเป็นกลุ่ม เช่น การสอนแบบ อภิปราย การแบ่งกลุ่มทำงาน การแบ่งกลุ่มระดมความคิด

ง. กำนการจักกิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจักกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูมีการปฏิบัติมาก อาจารย์เห็นว่าการจักกิจกรรมการเรียนการสอนใช้ในชั้นคำเนิการสอนมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก ข้อที่นักศึกษาเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ การค้นคว้าในห้องสมุด อาจารย์เห็นว่า การประกวดวรรณกรรมประเภทร้อยกรองมีการปฏิบัติน้อยกว่าข้ออื่นๆ นักศึกษาเห็นว่า การเชิคหุ่นชนิดต่างๆมีการปฏิบัติน้อยกว่าข้ออื่นๆ ข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน โดยอาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติน้อย ได้แก่ การวางแผนในการจักกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา การสาธิต การอ่านแบบร้อยถ้ว การสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ การวิจารณ์การสอน การแสดงละครหรือบทบาทสมมุติ การใช้เกม การแข่งขันต่างๆ การจักกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการกำหนดระยะเวลาของการคำเนิกิจกรรมแต่ละชั้นตอน ส่วนกิจกรรมที่อาจารย์เห็นว่ามีมีการปฏิบัติน้อย แต่นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติมาก คือ การจักนิทรรศการ

จ. กำนการใช้สื่อการเรียนการสอน

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติกำนการใช้สื่อการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกันคือ อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติน้อย ข้อที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าข้ออื่นๆตรงกันคือ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนคำเนิถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา และข้อที่นักศึกษาและอาจารย์มีความเห็นตรงกัน ว่าปฏิบัติน้อย คือ การใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทภาพยนตร์

ฉ. กำนการวัดและประเมินผล

อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูมีการปฏิบัติมาก ข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือ การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนว่าไค้ผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้ นักศึกษาเห็นว่า การใ้วิธีสอบข้อเขียนในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยมีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก ข้อที่อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมากนักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติน้อยคือ การใช้กำรสัมภาษณ์และการทวจจแบบฝึกหัด

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ก. ก้านจุดประสงค์

อาจารย์เห็นว่าไม่สามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ทุกประเด็น เพราะเวลาน้อย จำนวนผู้เรียนมากเกินไป จุดประสงค์กว้างไว้กว้างขวางเกินไปไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ผู้นำจุดประสงค์ไปใช้ไม่เข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริง และจุดประสงค์บางตอนไม่ชัดเจน อาจารย์ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเวลาในการสอนให้มากขึ้น ชี้แจงจุดประสงค์ให้ชัดเจน ผู้สอนควรทำความเข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตรให้ถ่องแท้ และควรชี้แจงจุดประสงค์ก่อนเริ่มการเรียนการสอน

นักศึกษาเห็นว่า จุดประสงค์ไม่ชัดเจนไม่ครอบคลุมเนื้อหา อาจารย์ไม่แจ้งจุดประสงค์ล่วงหน้า ผู้เรียนไม่เข้าใจจุดประสงค์เพราะวางไว้กว้างขวางและมากเกินไป การเรียนการสอนบางครั้งไม่บรรลุจุดประสงค์ จุดประสงค์เน้นการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น และให้ข้อเสนอแนะว่า ควรแจ้งจุดประสงค์ให้ชัดเจน และเข้าใจง่ายกว่านี้ สอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ควรเน้นทั้งระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา กำหนดเฉพาะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ควรกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและครอบคลุมทักษะทั้ง 4 ก้าน ควรเปลี่ยนแปลงจุดประสงค์โดยส่งเสริมให้คนเป็นนักพูด นักเขียน

ข. ก้านเนื้อหา

อาจารย์เห็นว่า เนื้อหาวิชาวิธีสอนภาษาไทยมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลา เนื้อหาไม่ชัดเจน ซ้ำครายละเอียด ไม่ครอบคลุมหลักสูตร ไม่เป็นการนำไปใช้จริง ผู้สอนมักยึดแนวความรู้ที่ตนถนัดจึงสอนไม่ตรงประเด็น และเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูศึกษา หลักสูตรประถมศึกษาและมัศึกษามีมากเกินไป มีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มเวลาในการสอน ควรเขียนรายละเอียดของหลักสูตรให้มากกว่านี้ การสอนควรเน้นเนื้อหาสำคัญที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาให้นักศึกษาเรียนหลักสูตรและแบบเรียนให้ละเอียด ใช้เวลาส่วนใหญ่นั้น เทคนิคการสอนภาษาไทยและฝึกทักษะ และวิเคราะห์หลักสูตรวิชาวิธีสอนภาษาไทย

นักศึกษาเห็นว่า เนื้อหามีมาก เวลามีน้อยเกินไป การเรียนการสอนเน้นทฤษฎี เนื้อหาบางครั้งไม่สัมพันธ์กันทั้งวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เนื้อหาไม่เหมาะกับการนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน หนังสือเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยมีน้อย นักศึกษาต้องค้นคว้าเนื้อหาเอง และนักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาไม่เต็มที่ นักศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ควรแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน ไม่ยัดเยียดมากเกินไป สอนให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด เน้นการปฏิบัติมากที่สุด เนื้อหาควรสัมพันธ์กับวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา อาจารย์ควรอธิบายเนื้อหาให้เข้าใจก่อนที่จะให้นักศึกษาไปค้นคว้า อาจารย์ควรทำคู่มือการสอนภาษาไทยทุกระดับชั้น จัดหาหนังสือเกี่ยวกับวิธีสอนให้ค้นคว้าจำนวนมากกว่านี้ ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการศึกษาเนื้อหาและควรลดเนื้อหาเน้นกิจกรรมที่มีประโยชน์

ค. - คำนวณวิธีสอน

อาจารย์เห็นว่า เวลาที่กำหนดในหลักสูตรน้อยเกินไปไม่สามารถสาธิตการสอนครบทุกวิธีได้ อาจารย์มักสอนตามแนวที่ตนถนัดและใช้วิธีบรรยายเพราะเกรงว่าจะสอนไม่ทัน ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย อาจารย์ให้นักศึกษาสอนกันเอง ไม่แนะนำ ไม่สาธิต ให้นักศึกษาได้รับความรู้ไม่ถูกต้อง นักศึกษาเข้าใจทฤษฎีแต่ปฏิบัติไม่ได้ ผู้สอนขาดความชำนาญ นักศึกษาอภิปรายกันเองทำให้ได้ข้อมูลไม่ดีเท่าที่ควร อาจารย์ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรหาเวลาเพิ่มเพื่อให้นักศึกษามีเวลาฝึกทักษะการสอนอย่างเพียงพอ ควรจัดประชุม อบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับเทคนิคการสอนภาษาไทยเพื่อหาแนวทางที่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ อาจารย์ควรวางแผนร่วมกับนักศึกษาในการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีสอน จัดหางบประมาณในการศึกษาวิธีสอนเพิ่มเติมให้พอเพียง และควรเชิญผู้เชี่ยวชาญการสอนแบบต่างๆมาสาธิตการสอนให้นักศึกษาดูเป็นตัวอย่าง

นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากเกินไป ให้นักศึกษาค้นคว้ามามากเกินไป นักศึกษาเมื่อจะทำงานกลุ่ม นักศึกษามีบทบาทในการทดลองสอนน้อยไป อาจารย์ขาดเทคนิคการเร้าความสนใจ การสอนวิธีสอนน้อยไป อาจารย์บรรยายจากตำราเล่มเดียว ทำให้เห็นปัญหาน้อยมาก มีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรสอนหลายๆวิธี โดยใช้วิธีสอนที่น่าสนใจมากกว่านี้ ควรให้ออกสันักศึกษแสดงบทบาทและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีสอนให้มากกว่านี้ มีการสาธิตการสอนหลายๆวิธีควรเพิ่มเวลาและให้นักศึกษาทดลองสอน

อย่างทั่วถึง อาจารย์และนักศึกษาควรรหาโอกาสแก้ปัญหาในการเรียนการสอนวิธีสอนร่วมกัน ควรจัดหาอาจารย์ผู้ชำนาญการสอนวิธีสอนมาสาธิตการสอนและควรใช้วิธีสอนแบบฝึกนักศึกษา เป็นศูนย์กลาง

ง. คำนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์เห็นว่ามีความเวลาในการจัดกิจกรรมน้อย นักศึกษามีมากเกินไปจะจัดกิจกรรมได้ทั่วถึง นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและขาดประสบการณ์ในการจัด มีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้นักศึกษาจัดกิจกรรมได้ครบถ้วน ควรจัดอบรม สัมมนา การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิธีสอนแก่อาจารย์ผู้สอน จัดอาจารย์ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่จะร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้จัดรวบรวมเอกสารกิจกรรมให้แก่นักศึกษาเพื่อนำไปประยุกต์ในการสอนได้

นักศึกษาเห็นว่า การจัดกิจกรรมมีน้อยเกินไป นักศึกษาไม่มีส่วนร่วม ขาดงบประมาณ กิจกรรมไม่สร้างความสนใจ ขาดความร่วมมือระหว่างนักศึกษา การสั่งงานไม่เหมาะสม ไม่เน้นกิจกรรมที่นำไปใช้ได้ ไม่มีกิจกรรมแปลกๆใหม่ๆ มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมให้มากขึ้นโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วม เพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมและควรหา กิจกรรมแปลกใหม่ จัดหาตำราให้ค้นคว้ามากกว่านี้ ทราวจ่ายยืมสถานที่สอนที่ค่อนข้างประณีต ศึกษาและระดมศึกษาศึกษาและควรจัดแบ่งกลุ่มนักศึกษาในการจัดกิจกรรมจำนวนน้อย

จ. คำนการใช้สื่อการเรียนการสอน

อาจารย์เห็นว่า ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนและขาดงบประมาณ ในการจัดทำ ขาดผู้บริการ สื่อการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ค่อยใช้สื่อการเรียนการสอนหลายชนิด ไม่มีโอกาสผลิตสื่อการเรียนการสอนร่วมกับนักศึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครูควรจัดให้มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนกันแบบร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิชานี้ กับอาจารย์ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาควิชาภาษาไทยควรจัดให้มีการจัดห้องเก็บสื่อการเรียนการสอน มีบริการให้ยืมแก่นักศึกษา ควรผลิตสื่อการเรียนการสอนจากเศษวัสดุ ฝึกนักศึกษาลิขิตสื่อการเรียนการสอน อาจารย์ควรเป็นแบบอย่างในการใช้สื่อการเรียนการสอนด้วย

นักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนน้อยเกินไป ชაკแคลนสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพ นักศึกษาไม่ทราบวิธีผลิตและวิธีใช้สื่อการเรียนการสอน สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการทำ ชაკบุคลากรผู้บริการสื่อการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรใช้สื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียน และควรใช้โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับบทเรียน จัดอบรมการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ท่าง่าย ประหยัด ใช้ประโยชน์ได้มาก ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้มีจำนวนมากพอกับความต้องการ จัดเก็บไว้ในห้องและมีบุคลากรบริการในการยืม

ฉ. ก้านการวัดและประเมินผล

อาจารย์เห็นว่า นักศึกษาไม่เข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผล อาจารย์บางคนไม่สนใจการวัดและประเมินผลเท่าที่ควร การออกข้อสอบแบบอัตนัย ไม่ครอบคลุมเนื้อหา ส่วนใหญ่ใช้ข้อสอบแบบปรนัย ทำให้นักศึกษาไม่ไ้แสดงความคิดเห็นแบบประเมินผลไม่ไ้มามาตรฐานและเวลาในการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติมีน้อย อาจารย์มีข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผล ควรมีการวัดและประเมินผลทุกครั้งหลังจากจบบทเรียน ควรมีการสร้างข้อสอบมาตรฐาน มีการวัดผลและประเมินผลหลายวิธี รวมทั้งการวัดและประเมินผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย และควรจัดสัมมนาและวิจัยเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยให้แก่อาจารย์และนักศึกษา

นักศึกษาเห็นว่า การวัดและประเมินผลไม่ครอบคลุมเนื้อหา มีการวัดและประเมินผลด้านความรู้ความจำเป็นส่วนใหญ่ วัดและประเมินผลน้อยครั้งเกินไป ใช้แบบทดสอบอย่างเคียว ไม่วัดและประเมินผลจากการปฏิบัติงานและการรายงาน ให้เวลาในการวัดผลน้อย อาจารย์ไม่แจ้งผลการประเมินให้นักศึกษาทราบและไม่เว้นระยะการวัดและประเมินผลทำให้นักศึกษาไม่มีโอกาสทบทวนเนื้อหา นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหา ใช้หลายวิธีรวมทั้งจากการปฏิบัติงาน การทดลองสอนและการรายงานด้วย ควรมีการวัดและประเมินผลย่อยให้ครบทุกค้านโดยเว้นระยะให้นักศึกษามีโอกาสทบทวนเนื้อหาและควรแจ้งผลให้นักศึกษาทราบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงอายุระหว่าง 36-40 ปี วุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุดระดับปริญญาโทนั้น ตรงกับผลการวิจัยของ ณรงค์ อุยทอง (2521: 107-108) ที่พบว่า ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยส่วนมากเป็นหญิง วุฒิปริญญาโท และการที่อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยครูอยู่ในช่วง 11 ปีขึ้นไป ตรงกับผลการวิจัยของของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 144) ที่พบว่า อาจารย์ภาษาไทยวิทยาลัยครูเพชรบุรีเกินกว่าครึ่งมีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป ส่วนประสบการณ์ในการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยสอนทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงและระดับปริญญาตรี อีกทั้งส่วนมากมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ประกอบกับข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสอนมากพอที่จะสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

2. นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 21-25 ปี นั้น ตรงกับงานวิจัยของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 145) ที่พบว่า นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 20-25 ปี ส่วนวุฒิเดิมของนักศึกษาก่อนเข้าเรียนระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้น ตรงกับผลการวิจัยของ ชวลิต บุญกิติ (2525: 89-90) ที่พบว่า วุฒิของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งนี้ เพราะการเปิดสอนนักเรียนระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต 4 ปี ต้องศึกษาต่อเนื่องกัน จึงรับนักศึกษาที่มีวุฒิเดิมจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ

3. ก้านจุกประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยก้านจุกประสงค์มีความเหมาะสมมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พวงเล็ก จุฑระ (2523: 57) ที่พบว่า จุกประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยเหมาะสมดีแล้ว เป็นที่น่ายินดีที่ว่าการเรียนการสอนวิชานี้ มีการเริ่มต้นที่คิทั้งผู้สอนและผู้เรียน และที่อาจารย์เห็นว่า การกำหนดจุกประสงค์การเรียนการสอน คำนึงถึงการเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ของนักศึกษานั้น นับว่า อาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญของการสอนโดยพิจารณาถึงตัวผู้เรียน ตรงกับที่

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2526: 6-14) กล่าวไว้ว่า "การกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่างๆคือ จุดมุ่งหมายของการศึกษาแต่ละระดับ วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์พื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน วิชาของผู้เรียน โอกาสที่ผู้เรียนจะนำความรู้ไปใช้" ส่วนการที่นักศึกษาเห็นว่า จุดประสงค์ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก เป็นการชี้ให้เห็นว่าการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดประสงค์มีแนวทางในการสอนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับที่ ทวีป อภิสัทธี (ม.ป.ป. : 25-26) กล่าวไว้ว่า "การสอนที่ดีนั้น ผู้สอนจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรด้วย" ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่ไม่สอดคล้องกันคือ การกำหนดจุดประสงค์มีการเชื่อมโยงกับเนื้อหาวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมมาก แต่นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมน้อยนั้น อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาต้องการที่จะให้อาจารย์เน้นเนื้อหาวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาให้เท่าๆกันก็อาจเป็นไปได้

4. ด้านเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาวิธีสอนภาษาไทยมีความเหมาะสมมาก ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จิระภพ สุคันธกาญจน์ (2525: 134) ที่พบว่า เนื้อหาวิชาภาษาไทยบังคับมีความเหมาะสม ผู้วิจัยเห็นว่า คงเป็นเพราะอาจารย์เตรียมเนื้อหาและมีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี จึงทำให้การเรียนการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความเหมาะสมมาก ก็จะเห็นได้จากผลการวิจัยของ ภัทรา วัชรินทร์พร (2524: 195) ที่พบว่า อาจารย์มีการเตรียมเนื้อหาและมีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สตีเฟน โรโมน (Stephen Romine 1978: 139-143) ที่เห็นว่าการเตรียมการสอนเป็นอย่างไร ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ การที่อาจารย์เห็นว่า การทำแผนการสอนเหมาะสมมากกว่าข้ออื่นนั้น แสดงว่าอาจารย์เห็นความสำคัญของการวางแผนการสอนมาก คงเป็นเพราะเห็นว่าการวางแผนการสอนให้เหมาะสมจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับที่ จีระพรหม ฉีรานนท์ (2527: 41) กล่าวไว้ว่า "เป็นที่แน่ชัดว่า การกำหนดแผนการสอนมีประโยชน์ช่วยให้ผู้สอนได้มีการเตรียมงานสอนอย่างมีระบบ" และการที่นักศึกษาเห็นว่า ทักษะการใช้ภาษามีความเหมาะสมมากนั้น แสดงว่านักศึกษาเห็นความสำคัญของการใช้ภาษามาก ซึ่งประกอบด้วยการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยจะต้องใช้ภาษาสัมพันธ์กัน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ

หลุยส์ เอส ไวล์ (Louis S. Wohl 1972: 2700-A) ที่พบว่า การเรียนภาษาจะได้ผลดีที่สุดเมื่อเนื้อหาในบทเรียนสามารถรวมทักษะทั้ง 4 อย่างเข้าไว้ด้วยกัน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ส่วนข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ การกำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับเวลาเรียน นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมมาก ตรงกับผลการวิจัยของ พวงเล็ก อุทระ (2523: 58-60) ที่พบว่า เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียนก็แล้ว แต่อาจารย์กลับเห็นว่าเหมาะสมน้อย ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน คงเป็นเพราะอาจารย์เห็นว่ายังต้องการเวลาในการสอนเกี่ยวกับเนื้อหาอีก คงจะเห็นได้จากปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหา นับว่าเป็นปัญหาที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาแก้ไขต่อไป

5. ด้านวิธีสอน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นด้านวิธีสอนไม่สอดคล้องกัน คืออาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ใช้วิธีสอนเพียงพอแล้วสำหรับการสอนนักเรียนระดับอุดมศึกษา แต่ นักศึกษาคงต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบต่างๆมากขึ้นเพื่อจะนำไปฝึกปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้มากกว่านี้ก็เป็นได้ การฝึกปฏิบัติด้านวิธีสอน เป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง คงจะเห็นได้จากผลการวิจัยของ เออร์เนสต์ อี โลห์แมน (Ernest E. Lohman 1969: 346-359) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกสอนระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ฝึกใช้พฤติกรรมการจูงใจยอมรับความคิดเห็นและกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้แนวคิด ใช้คำถามมาก บรรยายน้อยลง สามารถควบคุมพฤติกรรมการสอนของตนมากกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ฝึกปฏิบัติ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จูน ทราวิส ลัสเตอร์ (June Travis Luster 1981: 3537-3538-A) ที่พบว่า การฝึกปฏิบัติการจัดการในชั้นเรียนมีความจำเป็นสำหรับนักศึกษาฝึกสอน เพราะจะช่วยให้มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียนสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ฝึก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายช้อกลับพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นตรงกันว่า มีการใช้วิธีสอนที่เน้นกิจกรรมของผู้เรียนเป็นกลุ่ม เช่น การสอนแบบอภิปราย การแบ่งกลุ่มทำงาน การแบ่งกลุ่มระดมความคิด มากเป็นอันดับแรก ซึ่งต่างจากงานวิจัยของ ฌรงค์ อุยทอง (2521: 105-120) และงานวิจัยของ พัชณา ธิติเสรี (2521: 103-114) และพวงเล็ก อุทระ (2523: 57-58) ที่พบตรงกันว่าอาจารย์ส่วนมากสอนด้วยวิธีบรรยาย แสดงให้เห็นว่าผู้สอนและผู้เรียนเห็นความสำคัญของการใช้วิธีสอนแบบนี้ ซึ่งนับว่าเป็นการดีที่เป็นการฝึกให้นักศึกษาทำงานร่วมกัน รับรู้และร่วมกันแก้ปัญหในการเรียนการสอนร่วมกันอีกด้วย

การที่อาจารย์เห็นว่า การเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวิธีสอน มีการปฏิบัติกันน้อยนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการอบรม สัมมนา ควรพิจารณาจัดขึ้น อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เป็นการช่วยให้อาจารย์เพิ่มประสิทธิภาพในการสอนยิ่งขึ้น และเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์มีความกระตือรือร้นที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาต่อไป ส่วนข้อที่นักศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติกันน้อยกว่าข้ออื่นๆคือ การเชิญวิทยากรมาสาธิตการสอน ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ เอเมอร์ เนียมน์อย (2524: 66-80) ที่พบว่าพฤติกรรมที่อาจารย์มีเป็นจำนวนน้อยที่สุดคือ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักศึกษา ซึ่งการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้และสาธิตการสอนให้นักศึกษาดู เป็นตัวอย่าง เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติอย่างยิ่ง ผู้สอนจึงควรหางบประมาณในการจัดขึ้น ส่วนข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน ได้แก่ การใช้วิธีสอนที่เน้นกิจกรรมการแสดง เช่น การใช้นาฏการ การแสดงบทบาทสมมุติ และการส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ความสามารถพิเศษ ที่ตนเองมีอยู่ในการเรียนการสอน เช่น ร้องเพลง แสดงละคร ฯลฯ โดยอาจารย์เห็นว่า ปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติกันน้อยนั้น ผู้สอนควรพิจารณาจัดให้นักศึกษาใช้มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการฝึกทักษะการจักกิจกรรมการแสดงในรายวิชานี้ จะเห็นได้จาก ผลการวิจัยของ ซวลิต บุญกิติ (2525: 87-88) ที่พบว่า รายวิชาที่ควรใช้นาฏการประกอบการสอนใน ระดับมัธยม ได้แก่ วรรณคดีการละคร วิธีสอนภาษาไทย สัมมนาการใช้ภาษาไทย และ วรรณกรรมปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า การใช้นาฏการประกอบการสอนให้ผลดีในระดับมากทุกประการ และงานวิจัยของ ฟรานซิส เอ็มมานูเอล เบลลิซเซีย (Francis Emanuel Bellizia 1985: 1599-A) ที่พบว่า ควรเห็นความจำเป็นในการปรับปรุงเทคนิควิธีสอน โดยเห็นว่าควรเพิ่มการใช้เทคนิคการแสดงละครในการสอนในโรงเรียน และผลการวิจัยของ ชาร์ล ยูจีน ลูค (Charles Eugene Luke 1975: 6101-A) ที่พบว่า ควรเพิ่มเทคนิคการละครมาใช้ในการสอนในโรงเรียน เพราะยังมีไม่มากพอ จากผลการวิจัยดังกล่าวยิ่งเป็นการสนับสนุนให้อาจารย์สอนโดยเน้นกิจกรรมการแสดงมากขึ้น

6. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมแล้ว อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา วิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู มีการปฏิบัติมาก ซึ่งเป็นที่น่ายินดียิ่ง เพราะกิจกรรมจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังมี

โอกาสมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้แสดงออกถึงความสามารถส่วนบุคคลให้ผู้อื่นได้รับทราบ (สุจริต เพียรชอบ 2525: 94) การที่อาจารย์เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในชั้นค่าเนิการสอนมีการปฏิบัติมากกว่าชั้นอื่นนั้น คงเป็นเพราะการใช้กิจกรรมในชั้นนี้มีความสำคัญมากกว่าชั้นอื่นๆ ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525: 32-33) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของกระบวนการสอนไว้ว่า "ชั้นสอน เป็นชั้นที่ครูเริ่มจะกำหนดความรู้ให้แก่เด็กไม่ว่าครูจะสอนแบบใด ครูจะใช้เวลามากกว่า 85% ในชั้นนี้ ส่วนการที่นักศึกษาเห็นว่าการค้นคว้าในห้องสมุดมีการปฏิบัติมากนั้น คงเป็นเพราะอาจารย์ต้องการให้นักศึกษารู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านในแหล่งวิทยาการที่สำคัญคือ ห้องสมุด ซึ่งตรงกับความเห็นของ บำรุง กลักเจริญและฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2527: 159-165) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมที่ครูอาจจัดให้ทำมีหลายอย่าง เช่น ... กิจกรรมที่เกี่ยวกับการค้นหาคำความรู้ ความเข้าใจ ได้แก่ การให้อ่าน ให้ทำการสอบถาม หรือสัมภาษณ์ ให้ดูหรือให้สังเกต การฟัง ให้ทดลองทำ หรือปฏิบัติ ให้รวบรวมหรือสะสม" ก็อาจเป็นได้

ข้อที่อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยคือ การประกวดวรรณกรรมประเภทร้อยกรองนั้น คงเป็นเพราะมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับกิจกรรมประเภทนั้นน้อยมากก็อาจเป็นได้ และการที่นักศึกษาเห็นว่า การเชิคหุ่นฉนิคต่างๆมีการปฏิบัติน้อยนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 95-142) ที่พบว่า หุ่นมือมีความสำคัญน้อยและต้องการใช้น้อย อาจารย์จึงจัดกิจกรรมการเชิคหุ่นให้แก่ศึกษาน้อย ทั้งที่ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยต้องการให้ใช้หุ่นมาก ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยจึงควรจัดกิจกรรมนี้ให้มากขึ้นโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดเป็นการฝึกให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมประเภทนี้เป็นประสบการณ์ตรงที่นักศึกษาควรได้รับอย่างยิ่ง

ข้อที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน ได้แก่ การใช้เกม การแข่งขันต่างๆ การใช้เพลงประกอบการสอน การสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ การสาธิตการอ่านแบบร้อยแก้ว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน โดยอาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติน้อยนั้น อาจเป็นเพราะอาจารย์ปฏิบัติเพียงเพื่อเป็นตัวอย่างและอาจจะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา จึงเห็นว่าปฏิบัติมากพอแล้ว ส่วนนักศึกษาคงเห็นประโยชน์จากการจัดกิจกรรมเพื่อการนำไปใช้ก็อาจเป็นได้นักศึกษาจึงมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยไป ซึ่งจะได้จากการเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

อาจารย์จึงควรพิจารณาจักกิจกรรมดังกล่าวให้มากขึ้น อาจทำได้โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจักกิจกรรมนั้นๆ ดังผลการวิจัยของ ณรงค์ อุ้นอง (2521: 105-120) ที่พบว่าในการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทย ควรให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น และข้อที่อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยแก่นักศึกษาเห็นว่ามี การปฏิบัติมาก คือ การจักนิทรรศการ ตรงกับผลการวิจัยของ พวงเล็ก อุตระ (2523: 57-71) ที่พบว่ากิจกรรมที่จักมากคือ กิจกรรมนิทรรศการ แสดงให้เห็นว่า การจักนิทรรศการเป็นกิจกรรมที่นิยมมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ

7. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยไม่สอดคล้องกัน คือ อาจารย์เห็นว่ามี การปฏิบัติมาก นักศึกษาเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยนั้น คงเป็นเพราะนักศึกษามีความต้องการให้อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น จึงเห็นได้จากปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา และผลการวิจัยของ จุมพล วัฒนบุญ (2524: 139-159) ที่พบว่า นักศึกษาประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในทางบวก สูงกว่าทางลบไม่มากนักในด้านการใช้อุปกรณ์การสอน และผลการวิจัยของ นัศพร สุทราย (2524: 117-138) ที่พบว่า พฤติกรรมที่ผู้เรียนประเมินในทางลบมากที่สุด คือ ใช้ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมและตรงกับจุดมุ่งหมายในบทเรียนมาช่วยในการเรียนการสอน งานวิจัย ดังกล่าวเป็นการยืนยันว่า อาจารย์ยังใช้ อุปกรณ์การสอนหรือสื่อการเรียนสอนน้อยไป เป็นข้อที่อาจารย์ควรหาทางแก้ไขด้วย ส่วนที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติมาก คือ การเลือกใช้สื่อการเรียนสอนคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหา ตรงกับผลการวิจัยของ โรเบิร์ต แอล โพลิตเซอร์ (Robert L. Politzer 1970: 30-31) ที่พบว่า การสอนภาษาให้ไค้ผลดีนั้น ครูต้องเลือกใช้สื่อการเรียนสอนที่ ดีและเหมาะสมกับบทเรียนมากที่สุด และตรงกับที่ บำรุง กลั๊กเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2527: 244-256) กล่าวไว้ว่า "ผู้สอนควรคำนึงถึงการเลือกสื่อการเรียนสอนให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหา วิย และความต้องการของผู้เรียน" และยังสอดคล้องกับที่ สุจริต เพ็ชรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523: 221-222) ที่กล่าวว่า "การเลือกสื่อการเรียนสอนนั้นจะต้องคำนึงถึง ความเหมาะสมและสอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน" ส่วนข้อที่อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยตรงกัน คือ การใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทภาพยนตร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 98-99) ที่พบว่า สื่อการสอนประเภทเครื่องฉายภาพยนตร์ กล้องถ่ายภาพยนตร์ มีน้อย ใช้น้อย มีความสำคัญน้อยและมีความต้องการใช้น้อย ดังนั้น จึงมีการปฏิบัติน้อยและอาจเป็นเพราะผลิตยาก และขาดแคลนสื่อ ประเภทนี้ ก็เป็นไปได้

8. ด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยมีการปฏิบัติมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จิระภพ สุคันธกาญจน์ (2525: 133-141) ที่พบว่าวิชาการศึกษาแบบเรียนไทยระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษามีความเหมาะสมกว่าวิชาอื่น ในด้านการวัดและประเมินผล ข้อที่อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือ การวัดและประเมินผลปฏิบัติเพื่อประเมินผลการเรียนการสอนว่าได้ผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้ แสดงให้เห็นว่าผู้สอนเห็นประโยชน์ของการวัดและประเมินผลมาก ตรงกับที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523: 128-129) กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดและประเมินผลว่า "ช่วยให้ผู้สอนทราบถึงประสิทธิภาพของการสอนว่า บรรลุถึงจุดประสงค์ของการสอนเพียงใด" ข้อที่นักศึกษาเห็นว่ามีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือ การใช้วิธีสอบแบบข้อเขียนในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ พัฒนา ธิติเสรี (2521: 103-114) ที่พบว่า ข้อสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลเป็นข้อสอบแบบอัตนัย ส่วนข้อที่อาจารย์เห็นว่ามีการปฏิบัติมากแต่นักศึกษาเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย คือ การวัดและประเมินผลโดยวิธีตรวจแบบฝึกหัด และการสัมภาษณ์ อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ต้องตรวจแผนการสอนและบันทึกการสอนมากจึงเห็นว่าปฏิบัติมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติน้อยเพราะไม่ได้คิดว่าแผนการสอนและบันทึกการสอนเป็นแบบฝึกหัด ก็อาจเป็นไปได้ ส่วนการใช้วิธีสัมภาษณ์นั้น นักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติน้อย อาจเป็นเพราะอาจารย์มีเวลาน้อยไม่เพียงพอที่จะใช้วิธีนี้ในการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นการเสียเวลา และอาจจะขึ้นอยู่กับจำนวนนักศึกษาด้วย หากมีมากเกินไปก็จะปฏิบัติไม่ทั่วถึง ก็อาจเป็นไปได้เช่นกัน ซึ่งในด้านการวัดและประเมินผลนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า อาจารย์ควรจะใช้ได้หลายวิธีทั้งการเขียนรายงาน การปฏิบัติงาน และการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบกันด้วย และที่สำคัญคือ ควรหาวิธีการเสริมความรู้แก่นักศึกษาในเรื่องการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทยทุกระดับ อาจจะเป็นในรูปการประชุม อบรม หรือการสัมมนา ด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะ เพราะในหลักสูตรไม่ได้เน้นในเรื่องนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชานี้ควรพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารในวิทยาลัยครู

1. ควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยแก่อาจารย์ และนักศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
2. ควรเสนอให้เพิ่มจำนวนหน่วยกิตและเพิ่มเวลาในการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยให้มากขึ้นกว่าเดิม
3. ควรสนับสนุนให้มีการจัดห้องผลิตและเก็บสื่อการสอนภาษาไทย จัดบุคลากรบริการให้ยืมแก่อาจารย์และนักศึกษาคลอกจนครุในท้องถิ่นใกล้เคียง
4. ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดหาตำราเกี่ยวกับวิชาวิธีสอนภาษาไทยให้มีจำนวนมากพอกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษา
5. ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาในหลักสูตรวิชาวิธีสอนภาษาไทยด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครู

1. ควรวางแผนการเรียนการสอนร่วมกับนักศึกษา
2. อาจารย์ควร เป็นผู้นำทางค้ำยันวิธีสอน ใช้วิธีสอนหลายๆวิธีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา
3. ควรค้นคว้ากิจกรรมประเภทต่างๆมาประยุกต์ใช้ในการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษา
4. ควรหาโอกาสให้นักศึกษาฝึก ทดลองการสอน สังเกตการสอนอย่างทั่วถึง
5. ควรเสนอโครงการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ในภาคเรียนที่มีการเรียนการสอนวิชานี้
6. ควรหาโอกาสสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยกับนักศึกษา หลังจากให้นักศึกษากลับจากฝึกสอนแล้ว เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรี

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูภาษาไทยในเขตการศึกษา
ต่างๆ เกี่ยวกับการใช้วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาหรือระดับประถมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย